

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Wspólnota¹ (gr. koinonia, łac. communio) to związek między osobami oparty na trwałych więzach: krwi, tradycji, kultury, przekonań, miłości. Nie każdą zbiorowość można nazwać wspólnotą, ponieważ jest to coś więcej niż przypadkowe zgromadzenie ludzi.

Rozwój społeczny jest bardzo ważny w życiu dziecka. Umiejętność kontaktowania się z ludźmi wpływa na życie szkolne, małżeńskie, zawodowe i inne. Różnorodność grup, stowarzyszeń, kół zainteresowań wynika z faktu, że ludzie wybierają w wolny sposób, gdzie chcą należeć, w którym kręgu czują się najlepiej. Idą tam, gdzie najlepiej rozwijają się duchowo.

Człowiek żyje w rodzinie ludzkiej, dlatego społeczność ma wpływ na jego osobowość. Osoba ludzka potrzebuje życia społecznego, ale nie jest ona czymś z góry danym – jest wymaganiem ludzkiej natury. Człowiek wybiera różne grupy do których chce należeć. Jest jednak jedna cecha, która obowiązuje we wszystkich grupach – jest to przykazanie miłości bliźniego. Przez wzajemną służbę, dialog, człowiek rozwija swoje możliwości i w ten sposób odpowiada na powołanie (zob. KKK 959, 1907). W każdej relacji międzyludzkiej potrzebne jest wzajemne zaufanie. Współpraca w jakimś kręgu tworzy sieć zależności międzyosobowych. Każde ze stowarzyszeń realizuje dobro człowieka w obrębie wspólnoty, ale również wszystkie wspólnoty wpływają na kształt społeczeństwa.

Rodzice dają przykład swoim dzieciom, tym jak sami należą do wspólnoty. Ich zaangażowanie jest cenną wskazówką dla młodszego pokolenia. Poza tym życie w społeczności uczy odpowiedzialności. W rodzinie najlepiej widać funkcjonowanie we wspólnocie. Nie można mówić źle o swoim domu. Właściwą funkcją rodziny jest współdziałanie wszystkich jej członków. Jan Paweł II mówił, za Soborem Watykańskim II, że nie najważniejsze są dobre szkoły, tytuły naukowe, stanowiska, aby nie skupiać się wyłącznie na poziomie wykształcenia, ale aby we wspólnotach rozwijać kulturę ducha².

Budowanie wspólnoty jest ściśle związane z wymiarem duchowym człowieka. Dojrzałemu człowiekowi przyświeca przekonanie, że sensem istnienia jest funkcjonowanie w wielkiej rodzinie ludzkiej, której członkowie indywidualnie, a jednocześnie wspólnie zmierzają ku zbawieniu.

¹ Zob. Jan Paweł II, *Encyklopedia nauczania moralnego*, Radom 2005, s. 584.

² Por. Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 31.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość VII > Wartości wspólnotowego życia

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. W. Chotomska, *Legenda o Lechu, Czechu i Rusie*, w: *Legendy polskie*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2018, s. 5.

Wstęp

Legendy polskie to jedna z tych lektur, których nie sposób pominąć. Wydanie przygotowane przez Wandę Chotomską jest dodatkowo pięknie ilustrowane, co z pewnością spodoba się najmłodszym odbiorcom. Autorką ilustracji jest Małgorzata Flis. Dzieci lubią słuchać o tym, co kiedyś było, co się dawno temu zdarzyło. Ktoś trafnie powiedział, że legendy są jak pałeczka w sztafecie pokoleń.

Cytat

„W czasach, kiedy ludzie nie umieli pisać, kiedy nie liczono lat i nie zapisywano dat, wieści o tym, co się zdarzyło, przekazywano sobie z ust do ust. Najpierw mówili o nich naoczni świadkowie, a potem szły w świat – powtarzane z pokolenia na pokolenie, synom i wnukom przez ojców i dziadów.

Nazywano je «ustnymi podaniami» i niektórzy kronikarze umieszczali je później w swoich kronikach”.

Podsumowanie

Budowanie wspólnoty i troska o pozytywne relacje wewnątrz niej są ściśle związane z wymiarem duchowym człowieka. Życie w relacji z innymi ludźmi uczy miłości, przyjaźni, odpowiedzialności, kontaktu z osobami starszymi, rodzicami, rodzeństwem; uczy wspólnej modlitwy, kultywowania tradycji. O tym wszystkim można przeczytać w: legendzie o Lechu, Czechu i Rusie, o Popielu i Mysiej Wieży, o Piaście i postrzyżynach jego syna Siemowita, o Smoku ze Smoczej Jamy, o Czarodziejskim Młynku z Wieliczki, o Warsie i Sawie, o Bazyliuszku, o Złotej Kaczce i wielu innych.

Także współcześnie hierarchia wartości okazywana innym rozpoczyna się od rodziny, biegnie przez znajomych, dociera do szkoły, następnie do ludzi przelotnie znajomych, a kończy się na każdym spotkanym człowieku.